

נשים ומיתוסים בקולנוע (סמינר) ענת זנגר

מטרת הסמינר

מפנדורה ועד מדונה, הסמינר יתמקד בגלגולים של מיתוסים נשיים בתרבות ובקולנוע. מהו מיתוס ומהי הפונקציה שלו בקולנוע? איך מיוצגת האישה בקולנוע לאורך ההיסטוריה שלו מן הקולנוע הקלאסי למודרני והפוסטמודרני? האם ואיך יוצר הקולנוע את אותה הגברת בשינוי אדרת? מהי כוכבות נשית ואיך היא מיוצרת בתקופות שונות? ומה מאפיין את הדמות הנשית בסרט הישראלי? אלו הן מהסוגיות המרכזיות בהן יעסוק הסמינר. טקסטים קולנועיים וטלוויזיוניים כמו: "עד כלות הנשימה", "אי סובלנות", "אורפאוס", "גברים מעדיפים בלונדיניות", "אקזוטיקה", "ואלוהים ברא את האישה", "וורטיגו", "כרמן", "יומנה של בריגיט ג'ונס", "סקס והעיר הגדולה", ו"שבתות וחגים" ידונו בסמינר בהקשרים תרבותיים, אסתטיים, פסיכואנליטיים ואינטרטקסטואלים.

תכנית הסמינר

תכנית מפגשים תפורסם באתר הקורס.
החלק ראשון של הסמסטר (7 מפגשים) יוקדשו לדיון במיתוס, מיתוס בקולנוע ונשים בקולנוע תוך התייחסות לנשים בקולנוע הקלאסי, מודרני ופוסטמודרני בהתאם למיתוסים קלאסיים ומודרניים.
החלק שני של הסמסטר (6 מפגשים) יוקדש להנחייה לקראת רפרטים ולהגשת רפרטים בעל פה שיעור סיכום והנחיית עבודות יתקיים לקראת סוף הסמסטר או במידת הצורך בחופשת סמסטר.

חובות הסטודנט/ית

1. השתתפות פעילה בסמינר.
2. הגשת רפרט בע"פ ובכתב על מאמר מתוך רשימת מאמרי החובה. (במהלך הסמסטר, עד המועד הרשום)
3. הכנה והגשת רפרט בע"פ במסגרת קבוצתית. (לקראת סיום הסמסטר)
4. הגשת עבודת סמינר: לאחר התייעצות ואישור ראשי הפרקים.
בסמינר שמיעה: יוגש החלק האישי של הסטודנט/ית במסגרת הרפרט הקבוצתי גם בכתב לשם קבלת ציון סופי בקורס.

ביבליוגרפיה נבחרת:

(I) מיתוס

Barthes, Roland. 1981 (1957) *Mythologies* (esp. "Myth Today")
pp. 109-159 Granada, London & NY.

Cohen P.S. 1969 "Theories of Myth" in *Man*, 1969 pp. 337-353

Fischer, Lucy. 1989, "Mythic Discourse"

in: *Shot/Countershot- Film Tradition and Women's Cinema* Princeton Up, New-Jersey
Jobs Gertrude, 1962, *Dictionary of Mythology, Folklore and Symbols* N.Y. 1962
Levi- Strauss Claude, 1957, "Mythology and Ritual" & "The Structural Studies of Myth": *Structural Anthropology* vol. I pp. 201-231

(II) אינטרסקטואליות

בן פורת, זיוה, 1985, "בינטקסטואליות": לקסיקון מתוך הספרות (34) 2 1985

- Barthes, Roland , 1974 (1970) *S/Z* Paris, Seuil.
Barthes , Roland 1968 "The Death of the Author" in: *Image/Music/Text* Fontana Press. New-York.
Eco , Umberto, 1984 "Casablanca, Cult Movies and Intertextual Collage" in *Travels in Hyperrealities*
Fischer, Lucy .1989, *Shot/ Countershot :Film Tradition and Women's Cinema* Princeton University Press, Princeton, New-Jersey. (esp. "Pre/Texts: An Introduction" pp. 3-32).
Stam, Robert et al ,1992, *New Vocabularies in Film Semiotics Structuralism, Post Structuralism and Beyond*. Routledge, London & New-York . esp. Pp. 185-233.
Zanger, Anat, 2001, "The Cinematic Remake: Repetition, Serialization and Spectacle" in: *Studies in Cinema &TV, Assaph* Tel- Aviv University Faculty of the Arts, Department of Film & Television. 2: 55-74.

(III) נשים

אברבנל, ניצה, 1994, *חווה ולילית*. הוצאת אוניברסיטת בר-אילן.
אירגאריי, לוס. 1999 (1977) "מין זה שאינו אחד" רסלינג במה רב תחומית לאמנות. גליון 6 : 5-13
דגלס מרי, 2004 (1966) טוהר וסכנה: ניתוח של המושגים זיהום וטאבו. רסלינג. תל-אביב.
זנגר, ענת, 1998, "נשים בקולנוע הישראלי: הצד האפל של הירח" מתוך: מבטים פיקטיביים על קולנוע ישראלי בעריכת נורית גרץ, אורלי לובין וג'אד נאמן. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה עמ. 205-214
-----2001, "בין קפלי הבגד, בין קפלי הזיכרון: על כתיבתה של טראומה בתרבות"
מתוך: *אדרת לבנימין* (כרך ב') עורכת זיוה בן פורת. הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון פורטר עמ. 308-327.
לובין, אורלי, 2002 *אשה קוראת אשה*. הוצאת אוניברסיטת חיפה.

- Bhabha, Homi K, 1993 (1986) "The Other Question: Difference, Discrimination and The Discourse of Colonialism" In: Russell Ferguson et al (eds) "Out There: Marginalization and Contemporary Culture, MIT Press, 1993.
Berger, John. 1978. *Ways of Seeing* London, British Broadcasting Corporation and Penguin.
Butler, Judith, 1993. *Bodies that Matter: On the Discursive Limits of Sex*. Routledge: New York & London.
Carson, Diane, Dittmar, Linda and Welsch Janice (eds) 1994, *Multiple Voices in Feminist Criticism* . University of Minnesota Press: Minneapolis, London.
Cowie, Elizabeth. 1993 " Film Noir and Women" in: Copjec, Joan (ed) 1993, *Shades of Noir - A Reader*. Verso: London, New York.

- Creed, Barbara, 1986 "Horror and the Monstrous –Feminine: An Imaginary Abjection" *Screen* 27/1 (1986)
- Doane, Mary Ann.1985 (1980)"The Voice in the Cinema : The Articulation of Body and Space" *Movies & Methods* vol. II ed by Bill Nichols.
-----,1991 *Femmes Fatales-Feminism, Film Theory, Psychoanalysis* Routledge, New York.
- Doane, Mary Ann, Patricia Mellencamp and Linda Williams .(eds) 1984 *Re-Vision: Essays in Feminist Film Criticism* American Film Institute.
- Clover, J. Carol, 1992, *Men , Women and Chain Saws : Gender in the Modern Horror Film*. Princeton University Press. Princeton.
- Fiske, John. 1989, "Shopping the Pleasure" & "Madonna" in *Understanding Popular Culture*. Routledge, London & New-York
- Fischer, Lucy . 1979, "The Lady Vanished " in : *Film Quarterly* 33 (1)
----- 1997 *Cinematernity- Film, Motherhood and Genre* Rutgers UP.
- Freud Sigmund. 1967 (1903-5)" Three Essays on Sexuality" in Freud *Standard Edition*. London: Hogarth Press
----- 1925 "Some Psychical Consequences of the Anatomical Distinction Between the Sexes" , *Standard Edition*, vol 19, pp. 248-58.
----- 1927 "Fetishism" , *Standard Edition* vol. 21 pp.152-157
- Khun, Annette , 1985. *The Power of The Image: Essays on Representation and Sexuality*. Routledge & Kegan Paul , London, Boston.
- Maureen , Turim , 1985 (1979)" Gentlemen Consume Blondes"
in :*Movies and Methods* vol. II ed by Bill Nichols.
- Mulvey, Laura, 1975, "Visual Pleasure and Narrative Cinema" originally published In: *Screen* 16. Reprinted in *Movies and Methods vol. II* ed. by Bill Nichols 1985.----- 1993,"Some Thoughts on Theories of Fetishism in the Context of Contemporary Culture" *October* 65, summer 1993
----- 1996 *Fetishism and Curiosity*. Bloomington and Indianapolis. BFI & Indiana UP (esp. Chapters: 2, 3,4,& 9.).
- Owens, Craig. 1984,"The Discourse of Others: Feminism and Postmodernism"
in *The Anti-Aesthetic: Essays on Postmodernism Culture* ed by Hal Foster. Port Townsend, Washington: Bay Press. (בתרגום עברי)
- Riviere, Joan, 1986 (1929) "Womanliness as Masquerade" *Formations of Desire* ed by Burgin Victor et al. Routledge : London & New York.
The Sexual Subject- A Screen Reader in Sexuality. Routledge. London & New York.
- Silverman , Kaja.1984, "Dis-Embodying the Female Voice" in: *Re-vision :Essays in Feminist Film Criticism*. ed. By Mary Ann- Doane et al .Los Angeles American Film Institute.
----- 1992."Historical Trauma and Male Subjectivity " in *Male Subjectivity at The Margins* . Routledge, NY. & London.
- Shohat, Ella, 1993, "Gender and Culture of Empire: Toward a Feminist Ethnography of the Cinema" In: *Otherness and the Media- The Ethnography of the Imagined and the Imaged*. Ed. by Hamid Naficy & Teshome H. Gabriel. pp. 45-84. USA, Switzerland, Australia: Harwood Academic Publishers
- Studlar, Gaylyn. 1986, "Masochism and the Perverse Pleasures of the Cinema" *Movies and Methods* ed by Bill Nicholes. vol. II. pp. 602-621.
- Toril, Moi, 1987 (1985).*Sexual/ Textual Politics: Feminist Literary Theory* London & NY : Routledge.
- Walters, Suzanna Danuta, 1995 *Material Girl- Making Sense of Feminist Cultural*

Theory. University of California Press. Berkeley, Los Angeles & London .
Zanger, Anat, 1999, "Filming National Identity- War and Woman in Israeli Cinema"
Military & Militarism in Israeli Society Edited by E. Feder & E. Ben Ari
State University of New York Press (SUNY): Albany. pp. 261- 279 .
-----, 2003. "Desire Ltd: Roma, Women, and Other Smugglers in *Carmen* "
In: *Framework: The Journal of Film and Media USA*. Special issue on the
Roma (Gypsies) in international Cinema, Vol.44 (2) Fall, 2003. pp. 81-93.